

RECENSIE SILENCE OF THE TIDES

Geniale blik op het Waddenleven

Film: Silence of the tides. **Regie:** Pieter-Rim de Kroon. **Zaal:** Harmonie, Leeuwarden. Op 9 december in de bioscoop. ★★★★★

Waddenfilms waren tot nu toe vooral puur natuur. *Silence of the tides* van Pieter-Rim de Kroon zet daar nadrukkelijk de mens bij. En hoe.

Zijn jarenlange inspanningen en geduld schenken het leven op en rond het grootste getijdengebied van de wereld een verbluffend monument. Een geniale blik op het Waddenleven, fraai zonder opsmuk en nu eens met meer dan alleen beestjes en wuivend helmgras.

De Kroon en cameramannen Dick Harrewijn (boven water) en Peter van Rodijnen (eronder) filmde van Texel tot op het eiland Öland, vlak bij de Duits-Deense grens. Op die laatste plek begint het beeldverhaal, met de ruige eilanderkop van postbode 'Hanni' (Johann Petersen) die omringd door water met een klein, oud Mercedestrentje over een kaarsrecht spoor pendelt tussen Öland en Langeness, om zijn stukken te bezorgen.

Met de zeespiegelstijging voor ogen is de eindigheid daar haast voelbaar. Dat geldt al net zo bij het op diverse locaties prachtig vastgelegde, razendsnelle eb en vloed-spel. Hoe lang duurt het nog voordat eb wordt overvloed en het droogvallen ophoudt?

Natuurlijk, er zijn de vogels – de lepelaars, de scholeksters, de meeuwen – en hun gedrag. Er zijn de vechtende zeehonden, de schitterend gefilmde zeebodembedrochten die elkaar verzwellen. Maar bovenal is er de mens.

Naast Hanni zien we organiste Birgit Wildeman die in haar kerkje gestaag de registers opentrekt en de beelden dan een sfeervolle soundscape meegeeft. De camera zoomt in op de precisie van wetenschappelijke schaaldierenregistratie en op gedreven vogelonderzoekers die

Het geluid van deze film is in de bioscoop al een belevenis op zich

Première Leeuwarden

Pieter-Rim de Kroon won in 2003 een Gouden Kalf voor zijn film *Hollands Licht*. Hij ontving al vorig jaar met *Silence of the Tides* een eervolle vermelding op het coronakleine IDFA en scoorde onlangs nog een Kalfnominatie. Dankzij de door de pandemie haperende aanloop gaat de film nu pas officieel in première, op 10 november, als openingsfilm van het Noordelijk Film Festival in Leeuwarden, dat tot 14 november duurt. Voor meer informatie zie www.noordelijk-filmfestival.nl. Vanaf 9 december draait de film in de bioscoop.

de vliegbewegingen van een kanoet volgen.

De puurheid van zowel film als Wad wordt versterkt door het ontbreken van interviews of een voice-over. Nergens wordt de kijker aangesproken. Alleen zodra het functioneel is horen we stemmen, is er communicatie, zoals die vanuit de zeeverkeerscentrale boven in de Brandaris, van de onderzoekers en van de vrouwelijke dominee op Pellworm.

Zij leidt aan het begin een uitvaart en doopt tegen het eind een kind. In die volgorde krijgt de onder druk staande cyclus een hoopvolle draai.

Begin en einde spelen sowieso een belangrijke rol. Op de oh's en ah's bij dartelende lammetjes volgt een meedogenloos getoonde schapenslacht. Tegenover de verstilde romantiek van de omgeving staat de menselijke realiteit: de slacht kan niet ontbreken.

De F-16-oefeningen op de Vliehors (Vlieland) kunnen dat evenmin. Via toen nog legerbaas Dick Berlijn kreeg De Kroon toestemming om een testbombardeement op een oude tank te volgen. Dat deed hij met opnieuw superieur camerawerk. Maar zeker zo belangrijk is de geluidsmuur die de bioscoopbezoeker in zijn stoel doet schudden.

Dat geluid, op veel momenten in de film met zes microfoons opgevangen en vanaf alle zaalhoeken naar de oren golvend, is al een belevenis op zich. Een tv-uitzending zal er heus van komen met AVROTROS als partner. Toch komen geluid en beeld alleen in de bioscoop écht tot hun recht.

ERIC NEDERKOORN

Postbode Hanni in de film aan het werk in zijn Mercedes.